

енергозбереження, інвестиційно-інноваційними фондами, страховими і лізинговими установами та іншими організаціями.

Очікуваними наслідками від впровадження ефективного фінансово-кредитного механізму на підприємстві має стати: збільшення обсягів виробництва підприємств, зростання фінансового потенціалу і інвестиційної привабливості, зниження енергоємності продукції, зменшення енергоємності праці, зменшення викидів у навколишнє середовище і збереження екології, зростання фінансово-кредитного потенціалу і платоспроможності підприємств.

Список використаних джерел:

1. Джеджула В.В. Сучасний стан та проблеми розвитку вітчизняного ринку енергоресурсів / В.В. Джеджула // Вісник Хмельницького національного університету. – 2011.– № 6. – Т. 1. – С. 187–191.
2. Майорова Т.В. Інвестиційний процес і фінансово-кредитні важелі його активізації в Україні : [монографія] / Т.В. Майорова. – К. : КНЕУ, 2013. – 332 с.

Курінна Д.В., Курінна В.В.

студенти,

Заволока Л.О.

старший викладач,

Університет митної справи та фінансів

ХАРАКТЕРИСТИКА РИНКУ СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ В УКРАЇНІ

В сучасному світі страхування життя є потужним засобом для розв'язування глобальних соціальних проблем і слугує сильним інвестиційним інструментом у державну економіку. Згідно зі статтею 6 Закону України «Про страхування», «страхування життя – це вид особистого страхування, який передбачає обов'язок страховика здійснити страхову виплату згідно з договором страхування у разі смерті застрахованої особи, а також, якщо це передбачено договором страхування, у разі дожиття застрахованої особи до закінчення строку дії договору страхування та (або) досягнення застрахованою особою визначеного договором віку» [1].

Проаналізуємо розвиток страхування життя в Україні на сучасному етапі. На жаль, в нашій державі воно є менш поширеним, ніж у більш

розвинутих країнах, які страхування життя насамперед розглядають як ефективне джерело інвестицій і даний вид страхування є загальноновизнаним та популярним у населення. Тому в нашій державі страхування життя необхідно забезпечити зручними передумовами існування та розвитку.

На нашу думку, головною обставиною невизнання страхування життя в Україні, є те що у населення не вистачає коштів на лікування, а тим паче для лікування більш серйозніших та тяжчих захворювань. В даній ситуації важливим є поширення програм страхування життя в Україні з метою вдосконалення економіки та демографії в цілому.

На сьогоднішній день Україна знаходиться у стані реформування соціального захисту громадян країни. Життєвий рівень в Україні є одним із найнижчих у Європі. За оцінками експертів, майже 70% жителів країни проживають за межею бідності.

За даними Держстату, кількість населення в Україні щороку знижується (42153,2 тис. осіб станом на 1 січня 2019 р. – їх на 233,2 тис. осіб менше, ніж у аналогічному періоді у 2018 р. і на 431,3 тис. осіб менше, ніж у 2017 р.) – без урахування даних на окупованих територіях. Ці підрахунки означають, що Україна має несприятливий демографічний стан, через захворювання та особливо воєнні дії на Сході країни, тому для українців страхування життя набуває важливого значення. Основною причиною підвищення попиту на поліси ризикового страхування життя в попередні п'ять років є ситуація на Донбасі.

В Україні страхуванням життя займаються такі компанії: СК «Юпітер Вієнна Іншуранс Груп», СК «МетЛайф», СК «ТАС Життя», СК «УНІКА Життя», СК «Ейгон Лайф Україна», СК «PZU Україна Страхування життя», СК «Граве Україна».

Загальна кількість організацій зі страхування життя в Україні, які входять до Держреєстру у 2018 році, складає 30 страхових компаній (їх кількість скоротилася за рік на 9%) (табл.1). Загалом за даними 2014-2018 років спостерігається скорочення кількості компаній зі страхування життя на 47% [2].

Таблиця 1

Кількість компаній зі страхування життя

Рік	2014	2015	2016	2017	2018
Кількість компаній зі страхування життя	57	49	39	33	30

Збільшується сума валових надходжень від фізичних осіб та зменшується від юридичних осіб, протягом 2014-2018 років (табл. 2). У структурі валових надходжень страхових платежів значно більшу частку займають надходження від фізичних осіб: за 2018 року від фізичних осіб отримано 3792,9 млн. грн. (97,1%), від юридичних осіб – 113,2 млн. грн. (2,9%) [2].

Таблиця 2

Структура надходжень валових страхових платежів

Рік	2014	2015	2016	2017	2018
Від фізичних осіб, %	94,5	94,5	95,7	96,6	97,1
млн. грн.	2040,4	2067,1	2636,9	2813,1	3792,9
Від юридичних осіб, %	5,5	5,5	4,3	3,4	2,9
млн. грн.	119,4	119,5	119,2	100,6	113,2

Протягом 2014-2018 років спостерігається збільшення страхових платежів та виплат (рис. 1). Обсяг валових виплат зі страхування життя за 2016 рік скоротився на 73,2 млн. грн. (-14,9%). За 2017 рік цей показник зріс на 138 млн. грн. (32,6%), але є все ще менший за показник 2015 року. За 2014-2018 рр. обсяг страхових виплат зріс на 465,7 млн. грн. (на 294,69%).

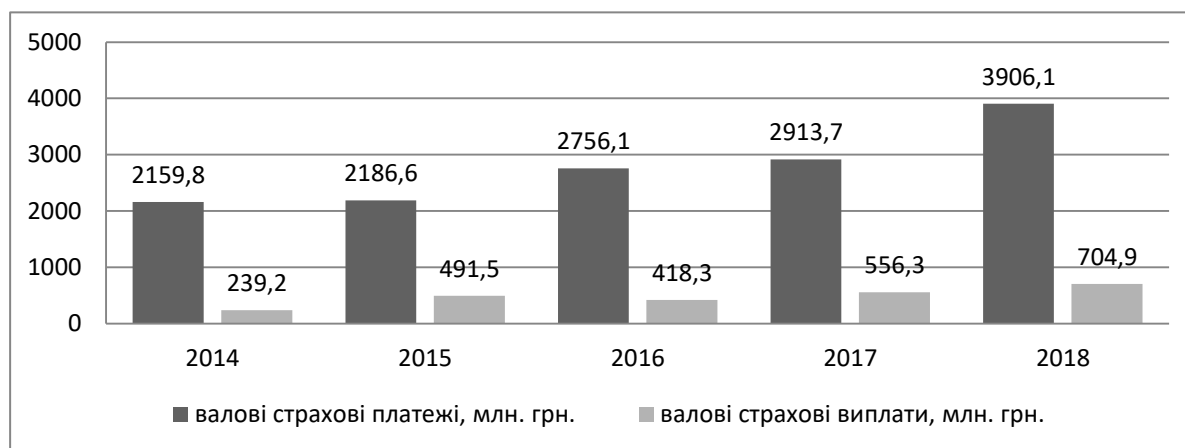

Рис. 1. Обсяг валових страхових платежів та виплат

У 2015 році зросла активність щодо кількості укладених договорів. Обсяг договорів страхування життя збільшився на 606,3 тис. одиниць (до 1087,3 тис. одиниць), в порівнянні з відповідним показником станом на 31.12.2014 (табл. 3), що свідчить про підвищення інтересу населення до цього виду страхування [2].

Таблиця 3

Кількість укладених договорів страхування життя

Рік	2014	2015	2016	2017	2018
Тис. одиниць	481,0	1087,3	846,4	415,2	869,8

Проте в 2016-2017 роках кількість укладених договорів страхування життя почала знову зменшуватися на 240,9 тис. одиниць (до 846,4 тис. одиниць) та на 431,2 тис. одиниць (до 415,2 тис. одиниць) в порівнянні з відповідним показником станом на кінець 31.12.2015 та 31.12.2016 роках відповідно [2].

Суми страхових платежів та виплат на протязі 2014–2018 років примножувались, але в 2016 році суми страхових виплат скоротилися на 14,9%.

Таким чином, можемо зробити висновки, що на ринку страхування життя України є невелике поживлення. На сьогоднішній день громадяни країни все більше все більше проявляють інтерес до програм страхування життя. На нашу думку однією з основних причин є те що в нашій державі відбуваються бойові дії на Сході, а це в свою чергу доводить людей до переоцінки цінностей та поглядів на життя.

По результатам аналізу були виявлені основні проблеми недостатнього розвитку страхування життя в Україні:

- недовіршеність законів, невпевненість в страхових компаніях та в країні в цілому: недоліки податкового законодавства; недосконалість державного контролю за страховою діяльністю; недовіршеність захисту прав споживачів страхових послуг; недостатнє регулювання страхового посередництва;

- не розвинута економіка держави, з якої витікає неплатоспроможність народу: досить великий ступінь інфляції; відсутність цікавих для страховиків інвестиційних інструментів; збитковість великої кількості підприємств; експансія «зайвого» іноземного капіталу в страховий сектор; національна валюта є нестабільною, в свою чергу це набагато послаблює інвестиційну діяльність страхування;

- низький ступінь довіри споживачів, а також незнання цінності, яку несе в собі даний вид страхування, тобто непоінформованість про можливість заощадження коштів та особиста захищеність від несприятливих випадків у майбутньому;

- причини, що знаходяться у секторі тіньової економіки: шахрайство страхувальників; фіктивне, тобто недійсне «перестраховання»; легалізація прибутку, отриманого злочинними діями;

- недоліки саме страхового ринку: низький ступінь національного перестрахового ринку і підпорядкування світовим лідерам перестраховання; обмежена клієнтська база страховиків; недоліки в довгостроковому страхуванні та в недержавному пенсійному забезпеченні; непрофесійні актуарні обчислення та недостовірні статистичні дані; недовершеність правил страхування; значна інформаційна закритість страхового ринку; незадовільний рівень кадрового та наукового забезпечення [3].

На сьогоднішній день страхування життя повністю може задовольнити українців мати належну та достойну старість і забезпечити допомогу в складних життєвих подіях. Для вирішення проблем та подальшого розвитку страхування життя в Україні необхідно безперервно довершувати законодавчо-нормативну базу, здійснювати зміни в роботі організацій державного регулювання щодо контролю страхової діяльності на ринку страхових послуг життя та формувати в поглядах громадян довіру до безпечної форми національного і надійного страхування.

Список використаних джерел:

1. Про страхування: Закон України від 7 березня 1996 року № 85/96-вр.
URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України.
URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Страхування життя. ІНГО-Україна. URL: <http://ingo.kiev.ua/ua/strakhovanie-zhizni.html>